

TÜRK DİLİ KONUŞAN ÜLKELER PARLAMENTER ASAMBLESİ

ÇEVRE, DOĞAL KAYNAKLAR VE SAĞLIĞIN KORUNMASI KOMİSYONU

YEDİNCİ TOPLANTI

Ankara, 11 Mayıs 2022

“TÜRKPA ÜYESİ DEVLETLERDE SAĞLIK SİSTEMLERİNİN UYUMLAŞTIRILMASI”

TAVSİYE KARARI

Parlamentar Asamble:

Sağlığı, insanın yaşam kalitesinin en önemli unsurlarından biri ve aynı zamanda TÜRKPA bölgesindeki her ülkenin kalkınmasında önemli bir faktör olarak **kabul ederek;**

Birleşmiş Milletler (BM) tarafından ilan edilen, 2015 Eylül'ünde BM Genel Kurulu tarafından kabul edilen, küresel ortaklığa ve bölgesel iş birliğine özel önem veren, her Üye Devletin sağlık sistemlerini geliştirmeyi amaçlayan, uluslararası kuruluşlara için etkili ve sürdürülebilir bir sağlık politikası uygulanmasına imkan sağlayan Birleşmiş Milletler Binyıl Kalkınma Amaçları ve Sürdürülebilir Kalkınma Amaçlarını **destekleyerek;**

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), Dünya Bankası, Birleşmiş Milletler Çocuklara Yardım Fonu (UNICEF), Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) gibi küresel sağlıkla ilgilenen uluslararası kuruluşların ve BM uzman kuruluşlarının faaliyetlerini **destekleyerek;**

TÜRKPA üyesi ülkelerin de katıldığı ve benimsediği sağlık sorunlarıyla bağlantılı uluslararası işbirliğinin ve uluslararası sözleşme ve kanunların önemini **kaydederek;**

Parlamentoların ve parlamenterlerin kanunlar çıkararak, bütçeleri onaylayarak, kaynakları harekete geçirerek sağlıkta önemli bir rol oynadığını ve vatandaşlarına yeterli, sürdürülebilir ve erişilebilir sağlık hizmetleri sağlamada öncelikli sorumluluğun onlara ait olduğunu **kabul ederek;**

Diğer alanlarda olduğu gibi sağlık alanında da Türk dili konuşan ülkeler arasındaki ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve sağlık sistemlerinin bu doğrultuda uyumlu hale getirilmesi gerektiğini **vurgulayarak;**

Sınır ötesi bölgelerde yaşayan insanların daha iyi sağlık hizmetlerine erişiminin önemini **vurgulayarak**;

Türk dili konuşan ülkelerin sağlık sistemleri ile toplumun sağlık göstergeleri arasındaki hem sağlık hizmetlerinin finansmanı hem de sağlık sigortası uygulaması açısından belirli farklılıkları **dikkate alarak**;

Üye ülkelerin parlamentoları arasında ikili veya çok taraflı anlaşmalar yoluyla iş birliğinin yanı sıra uluslararası ve bölgesel uzman kuruluşlarla işbirliğinin, sağlık sisteminin uyumlaştırılması için potansiyel bir mekanizma olarak görülmesi gerektiğini **kaydederek**;

Asamble, TÜRKPA üyesi ülkeler parlamentolarına aşağıdaki husuları tavsiye etmektedir:

- a) Doktor ve hemşirelerin bilgi ve becerilerini artırmak için ortak eğitim programları **geliştirmek**;
- b) Üye Devletlerde çalışan sağlık personelinin diğer üye ülkelerdeki kamu ve özel sağlık kuruluşlarının daveti üzerine geçici istihdamı için özel bir yasal rejimin oluşturulması ve uygun elektronik başvuru ve onay mekanizmalarını **geliştirilmek**;
- c) Zorunlu sağlık sigortası sisteminin uygulanması konusunda üye ülkelerin ilgili organları ile işbirliği yapmak ve tecrübe paylaşımında **bulunmak**;;
- d) Ülkelerimizde dijital sağlık platformunun geliştirilmesi için üye ülkelerin ilgili kurumlarıyla işbirliği **yapmak**;
- e) Üye ülke vatandaşları için teletıp alanında tıbbi hizmetler mevzuatını **düzenlemek**;
- f) Üye Devletlerdeki sağlık fonları ile ilişkiler kurmak ve hibe projeleri için ilgili kurumlarla irtibata **geçmek**;
- g) Sağlıklı bir yaşam tarzını teşvik etmek için üye ülkelerle ortak sosyal projeler **uygulamak**;
- h) Merkezi bir ambulans sistemi kurma ve ilgili tecrübe alışverişi yönünde üye ülkelerle iş birliğini **geliştirmek**;
- i) Birinci basamak sağlık kuruluşlarını iyileştirmek ve sunulan hizmetlerin kalitesini yükseltmek için ve ilgili deneyim alışverişinde bulunmak için üye ülkelerle **işbirliği yapmak**;
- j) Sağlık turizmi ve sağlık hizmetleri almak için komşu ülkelere seyahat eden sınır ötesi bölgelerde yaşayanlar için avantajlı yasal **düzenlemeler yapmak**;
- k) Türk dili konuşulan ülkelerin devlet kurumları tarafından verilen yüksek ve orta tıp eğitimi ile ilgili belgelerin tanınması ve aynı zamanda pratisyen hekim, hemşire ve

eczacıların lisanslarının tek bir temelde karşılıklı olarak tanınması ve doğrulanması için mevzuatı *oluşturmak*;

- l) Üye ülkelerin yerel ilaç üreticileri için Türk dili konuşulan ülkelerde özel tercihli yasal düzenlemeler yapmak ve ilaçların ve biyolojik olarak aktif maddelerin kaydını kolaylaştırmak için mevzuata uygun mekanizmaları *dahil etmek*;
- m) Üye ülkelerden herhangi birinde tıbbi tedavi gören diğer üye ülke vatandaşları tarafından sağlık hizmeti aldıkları kuruluştan memnun kalmamaları durumunda şikayet hakları için gerekli prosedürleri uyumlu hale *getirmek*;;
- n) TÜRKPA üyesi ülkeler arasında ilgili alanlarda işbirliğinin diğer önceliklerini *belirlemek*.